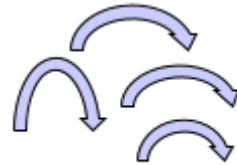
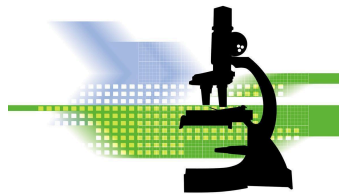
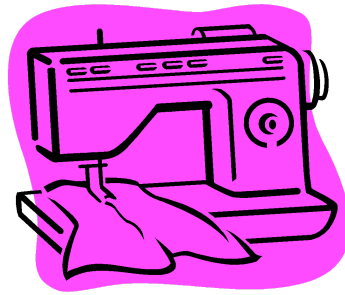

VALINNAISAINEOPAS

8. LUOKKAA VARTEN

2024-2025

Sisällys

<u>VALINNAISAINEIDEN VALINTA</u>	1
<u>TUNTIJAKO/ luokat 7 - 9 (OPS 2016)</u>	2
<u>VALINNAISAINEIDEN YKSI- JA KAKSIVUOTISET KURSSIT JA NIIDEN SISÄLLÖT</u>	3
<u>SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS SUK</u>	3
<u>ENGLANTI</u>	3
<u>KEMIA JA FYSIIKKA</u>	4
<u>HISTORIA JA YHTEISKUNTAOPPI</u>	5
<u>MUSIIKKI</u>	6
<u>KUVATAIDE</u>	8
<u>VALINNAINEN KOTITALOUS</u>	10
<u>VALINNAINEN KÄSITYÖ</u>	12
<u>LIIKUNTA</u>	14
<u>B2-KIELI, SAKSA</u>	16
<u>B2-KIELI, RANSKA</u>	17
<u>B2-KIELI, VENÄJÄ</u>	19
<u>TIETOTEKNIikka</u>	20
<u>FILOSOFIA</u>	21
<u>TUKIOPPILASKURSSI (Pohjautuu MLL:n materiaaliin)</u>	21
<u>8. LUOKAN VALINNAT</u>	22
<u>9. LUOKAN YKSIVUOTISET VALINNAT</u>	23

VALINNAISAINEIDEN VALINTA

Lukuvuodelle 2024-2025 (vvt=vuosiviikkotunti)

7. luokan aikana valitset 8. luokkaa varten 7 vvt valinnaisaineita, (9 vvt, jos valitset ylimääräisen vieraan kielen)

Kaksivuotiset valinnat

8. ja 9. luokkaa varten valitset kaksi (2 vvt) valinnaisainetta. Toinen näistä on taito- ja taideaineen (KU, MU, KO, KS) syventävä valinta, joka vaikuttaa aineen yhteiseen arvosanaan (1. valintapalkki).

Halutessasi sinulla on mahdollisuus valita 8. ja 9. luokkaa varten vapaaehtoisen vieraan kielen valinta. Tämä kasvattaa kokonaistuntimääräsi kahdella vuosiviikkotunnilla sekä 8. että 9. luokalla.

Yksivuotiset valinnat

8. luokkaa varten valitset kolme yksivuotisista valintaa (1 vvt). Yksi näistä on taito- ja taideaineen (KU, MU, KO, KS) syventäviä valintoja, joka vaikuttaa aineen yhteiseen arvosanaan (3. valintapalkki).

8. luokan aikana valitset 9. luokkaa varten uuden yksivuotisen valinnan (1 vvt).

Valintojen vaikutuksista

Valinnaisaineet antavat sinulle mahdollisuuden opiskella itseäsi kiinnostavaa oppiainetta. Koulutyö kevenee ja viihdyt paremmin koulussa.

Valinnaisaineiden valinnat eivät rajoita jatkokoulutusmahdollisuuksiasi, mutta hyvästä valinnaisaineen numerosta voi olla hyötyä, kun haet jatkokoulutukseen. Lisäksi taito- ja taideaineiden (KU, MU, KO, KS) valinnaiskurssit ovat näiden aineiden syventäviä opintoja ja vaikuttavat aineiden päättöarvosanaan.

Kun pyrit ammatillisiin oppilaitoksiin, annetaan pisteitä mm. kaikkien aineiden keskiarvosta ja liikunnan, kuvataiteen, käsityön, kotitalouden ja musiikin numeroista kolmesta parhaasta.

Huom!

7. luokalla yhteisinä aineina opiskellut musiikki, kuvataide, kotitalous ja käsityöt tulevat 8. ja 9. luokalla valinnaisiksi. Näiden aineiden arvosanat tulevat 7. luokan kevättodistuksesta päättötodistuksen arvosanoiksi, jos niitä ei opiskele valinnaisaineina.

Valinnaisaineillassa to 23.11.2023 pidetty esitys on [linkissä](#).

TUNTIJAKO/ luokat 7 - 9 (OPS 2016, 1.8.2021 alkaen)

Yhteiset aineet	7. lk	8. lk	9. lk	Valinnaisaineet	
				8. lk	9. lk
Äidinkieli ja kirjallisuus	3	3	4	1	1
A-kieli EN	2	2	3	2	2
B-kieli RU	2	2	1	-	-
Matematiikka	3	4	4	-	-
Fysiikka	1	1,5	1	-	-
Kemia	1	1,5	1	1 (ke)	1 (ke + fy)
Biologia / Maantieto	2	2	3	-	-
Terveystieto	1	1	1	-	-
Uskonto / Elämäntutkimustieto	1	1	1	-	-
Historia / Yhteiskuntaoppi	2	2	3	1 (hi)	1 (yh)
Musiikki	2	-	-	4	3
Kuvataide	2	-	-	4	3
Kotitalous	3	-	-	3	3
Käsityö	2	-	-	4	4
Liikunta	2	3	2	4	4
Oppilaanohjaus	0,5	0,5	1	-	-
Tunne- ja vuorovaikutustaidot	1				
SA (B2 -kieli)	-	-	-	2	2
RA (B2 -kieli)	-	-	-	2	2
VE (B2 -kieli)	-	-	-	2	2
Tietotekniikka	-	-	-	2	2
Tukioppilaskurssi	-	-	-	1	-
Filosofia	-	-	-	-	1
Yht.	30,5	23,5	25	7 (9)	5 (7)

VALINNAISAINEIDEN YKSI- JA KAKSIVUOTISET KURSSIT JA NIIDEN SISÄLLÖT

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS SUK

8. LUOKKA

Draama 1 ja 2 [esittely](#)

Draama 1   xSUK801   (Yksivuotinen)

Tavoitteet

- itsetunnon vahvistaminen
- esiintymispelon vähentäminen
- ilmaisutaidon perusharjoituksiin tutustuminen

Sisällöt

- kurssin sisältö muodostuu osallistujien innostuksen ja kiinnostuksen mukaan
- voidaan valmistella ja toteuttaa teatteriesitys

Arviointi: Suoritusmerkintä

Draama 2   xSUK902   (Yksivuotinen)

Tavoitteet

- yhteistyötaitojen kehittäminen
- teatteritaiteen sisältöjen (näyttelijäntyö, ohjaajan työ, dramaturgin työ, lavastus-, puvustus- ja äänisuunnittelu) ymmärtäminen

Sisällöt

- ei edellytä Draamakurssin 1 suorittamista
- voidaan valmistella ja toteuttaa teatteriesitys

Arviointi: Suoritusmerkintä

ENGLANTI

8. LUOKKA   Tukikurssi   xEN181   (Yksivuotinen)

                    Syventävä kurssi   xEN182   (Yksivuotinen)

9. LUOKKA   Tukikurssi II   xEN193   (Yksivuotinen)

                    Syventävä kurssi II   xEN194   (Yksivuotinen)

Tavoite:

Tukikursseilla perusasioiden oppiminen, syventävillä kursseilla oppilaiden valmentaminen lukioon ja kielitaidon parantaminen jatko-opintoja varten.

Sisältö:

Tukikursseilla perusrakenteiden ja sanaston kertausta, harjoitellaan omaa tuottamista suullisesti ja kirjallisesti, syventävillä kursseilla syvennetään englantia puhuvien maiden ja kulttuurien tuntemusta sekä laajennetaan tietämystä kielen rakenteista ja sanastosta.

Arviointi:

Suoritusmerkintä. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota myönteiseen asenteeseen, aktiivisuuteen tunnilla, tehtävien säännölliseen tekemiseen ja niihin keskittymiseen sekä opiskelun edistymiseen ja jatkuvaan näyttöön.

KEMIA JA FYSIIKKA**8. LUOKKA Kemia on kivaa** xKE801 (Yksivuotinen) ([esittely](#))**Sisältö ja työskentelytavat:**

- Ryhmän taidot huomioon ottaen kurssilla syvennyttään erilaisiin projekteihin ja laajempiin kokeellisiin tutkimuksiin, joihin ei perusopetuksessa muuten ole mahdollisuutta.
- Kurssilla voidaan tutustua esimerkiksi arkipäivän kemiaan ja molekyyli-gastronomiaan.
- Kurssilla oppilas saa varmuutta kokeellisten tutkimuksen tekemiseen

Arviointi: Sanallinen arviointi

9. LUOKKA Kestävä tulevaisuus xFY+KE901 (Yksivuotinen)**Sisältö:**

- Kurssilla läpi käydään oppilaiden kiinnostuksen mukaan perusopetusta laajemmin kestävään tulevaisuuteen liittyviä aihealueita esimerkiksi energiantuotanto, ympäristönsuojelu, eri asioiden ilmastovaikutukset, biotalous sekä uusiutuvat raaka-aineet ja kiertotalous. Aihetta voi lähestyä myös sosiaalisen tai kulttuurillisen kestävä kehityksen pohjalta.
- Oppilaat syventyvät kurssilla tarkemmin johonkin itseään kiinnostavaan aiheeseen, josta tekevät tutkielman. Tutkielman tekemiseen kuuluu myös aiheeseen liittyvän kirjan lukeminen.
- Mahdollisuuksien mukaan kurssilla tehdään vierailu johonkin kurssin aiheeseen liittyvään kohteeseen.

Arviointi: Sanallinen arviointi

HISTORIA JA YHTEISKUNTAOPPI

8. LUOKKA Sotaa, muotia vai ritariaikaa? xHI801 (Yksivuotinen)

Tavoitteet:

- Auttaa ymmärtämään historiallista ajattelutapaa
- Antaa valmiuksia löytää tietoa
- Lisää oppilaan tietoa menneisyydestä omien vahvuuksien ja kiinnostusten kautta
- Tukee maailmankuvan kehittymistä ja auttaa ymmärtämään nykyisyyttä

Sisältö:

- Kurssilla syvennyttään oppilaslähtöisesti esim. sotahistoriaan, oman suvun historiaan, historialliseen ilmiöön/ajanjaksoon esim. muoti, taide, tiede tai keskiaika
- Kurssilla tutustutaan historian tutkimiseen, kriittiseen ajattelutapaan, monipuoliseen lähteiden käyttöön tekemällä yksi tai useampia oppilastöitä laajuudesta riippuen, esim. draama, multimedia tai tutkielma.

Arviointi:

- Sanallinen arviointi

9. LUOKKA Oman elämän sankari xYH901 (Yksivuotinen)

Tavoitteet:

- Oman talouden vastuullinen hoitaminen
- Yrittäjyyteen kannustaminen
- Aktiivinen ja yritteliäs elämäntapa ja -asenne
- turvallisuus osana arkea

Sisältö:

- yrittäminen ja yritystoiminta
- aktiivinen oman talouden hallinta
- yrittäjyyskasvatus yhteistyössä paikallisten yritysten ja yhteisöjen kanssa
- yksilön turvallisuus (mm. tietoliikenne, liikenne ja media).

Työskentelytavat:

- Esim. virtuaaliyritykset, yritysvierailut, aktiivinen oppijatyöskentely tutustumisjaksoilla kummiyrityksissä tai -yhteisöissä, oman budjetin laatiminen ja kirjanpito. Raporttien laatiminen em. tehtävistä.

Arviointi:

- Sanallinen arviointi. Oppilaan itsearviointi ja kummiyritysten palautteet sekä oppilaan kurssilla tekemät tuotokset.

MUSIIKKI [\(esittely\)](#)

8. LUOKKA:

KAKSIVUOTISET:

Valinnainen musiikki syksy   vMU8s01   (Kaksivuotinen)

Valinnainen musiikki kevät   vMU8k02   (Kaksivuotinen)

Tavoite:

Valinnaisessa musiikissa oppilas saa ohjausta laulun ja soiton tekniikoissa ja osallistuu yhteissoittoon. Lähtökohtana on löytää jokaiselle oma paikka musiikkiryhmän jäsenenä hyödyntäen omaa persoonallisuutta ja musiikillisia taitoja. Opetuksessa syvennetään yksilöllisemmin aikaisemmin musiikissa opittuja tietoja ja taitoja.

Sisältö:

- osallistuu ryhmän työskentelyyn laulajana, soittajana tai molempina
- osallistuu sovittuihin musiikkiesityksiin koulun tapahtumissa ja juhlissa sekä osaa ottaa vastuuta esitysten hoitamisesta
- osallistuu mahdollisiin produktioihin tai konsertteihin
- rohkaistuu esiintymään ja elävöittää koulun tapahtumia omalla persoonallisella tavalla
- löytää suhteen musiikkiin ja oppii hyödyntämään opittuja taitoja omassa musiikillisessa kehityksessään
- innostuu kokeilemaan erilaisia musiikillisia ideoita ja oppii kehittämään niitä ryhmän jäsenenä

Arviointi: Numeroarviointi.

YKSIVUOTISET:

Valinnainen musiikki, lyhyt   xMU801   (Yksivuotinen)

Valinnainen musiikki, lyhyt   xMU802   (Yksivuotinen)

Kursseilla syvennetään aiemmilla musiikin kursseilla opittuja tietoja ja taitoja. Perehdytään yhteismusisointiin, laulamiseen ja valmistetaan esityksiä mahdollisuuksien mukaan koulun tilaisuuksiin. Kurssien tarkempi sisältö rakentuu yhteistyössä opiskelijoiden mielenkiinnon kohteiden sekä taitotason mukaan. Kursseilla voidaan myös luoda oma projekti tai produktio. Teknologiaa käytetään hyväksi käytettävien olevien resurssien mukaan. Arvioinnin pääpaino on tuntiaktiivisuudessa, mutta kirjallisia tuotoksia voidaan käyttää arvioinnin tukena.

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

KAKSIVUOTISET:**9 LK**

Valinnainen musiikki syksy	<u>vMU9s03</u>	(Kaksivuotinen)
Valinnainen musiikki kevät	<u>vMU9k04</u>	(Kaksivuotinen)

Tavoite: Valinnaisessa musiikissa oppilas saa ohjausta laulun ja soiton tekniikoissa ja osallistuu yhteissoittoon. Lähtökohtana on löytää jokaiselle oma paikka musiikkiryhmän jäsenenä hyödyntäen omaa persoonallisuutta ja musiikillisia taitoja. Opetuksessa syvennetään yksilöllisemmin aikaisemmin musiikissa opittuja tietoja ja taitoja.

Sisältö:

- osallistuu ryhmän työskentelyyn laulajana, soittajana tai molempina
- osallistuu sovittuihin musiikkiesityksiin koulun tapahtumissa ja juhlissa sekä osaa ottaa vastuuta esitysten hoitamisesta
- osallistuu mahdollisiin produktioihin tai konsertteihin
- rohkaistuu esiintymään ja elävöittää koulun tapahtumia omalla persoonallisella tavalla
- löytää suhteen musiikkiin ja oppii hyödyntämään opittuja taitoja omassa musiikillisessa kehityksessään
- innostuu kokeilemaan erilaisia musiikillisia ideoita ja oppii kehittämään niitä ryhmän jäsenenä

Arviointi: Numeroarviointi.

YKSIVUOTINEN:

Valinnainen musiikki, lyhyt	<u>xMU903</u>	(Yksivuotinen)
------------------------------------	---------------	----------------

Kursseilla jatketaan aiemmin opittujen musiikillisten taitojen kehittämistä. Yhdessä laulaminen, soittaminen ja monipuolinen tutustuminen musiikkiin ovat keskeisiä tavoitteita kursseilla. Mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä muiden oppiaineiden kanssa. Kurssien tarkempi sisältö rakentuu yhteistyössä opiskelijoiden mielenkiinnon kohteiden sekä taitotason mukaan. Teknologiaa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Kursseilla otetaan huomioon koulun tilaisuudet ja osallistuminen niihin. Arviointi pohjautuu tuntiaktiivisuuteen, palautteeseen kurssin aikana sekä mahdollisesti kirjalliseen tuotokseen.

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

KUVATAIDE (esittely: <https://urly.fi/15qe>)

8. LUOKKA

Löydetään oma käsiala: piirretään, maalataan, muotoillaan ja valo-/videokuvataan sekä tutustutaan uusiin digitaalisiin taiteen tekotapoihin.

KAKSIVUOTINEN:

Omat kuvamaailmat   vKU8s01   (Kaksivuotinen)

Katsotaan omia ja ympäristön kuvia. Miten niitä voisi hyödyntää omassa taiteen tekemisessä? Käytetään vanhoja ja uusia taideteoksia sekä omia havaintoja omien kuvamaailmojen luomiseen.

Kurssilla on mahdollisuuksia tehdä seuraavilla tekniikoilla ja materiaaleilla: animaatio, video, valokuvaus, akvarellit, akryylit, pastellit, hiili, savi, erilaiset raape-, liitu- ja puuväritekniikat yhdistettynä muihin materiaaleihin (sekatekniikka). Hyödynnetään digitaalisia apuvälineitä, kuten piirtopöytiä ja -ohjelmia, sekä mahdollisuuksien mukaan virtuaalisia työvälineitä.

Arviointi: Numeroarviointi

Omat kuvat vaikuttamassa   vKU8k02   (Kaksivuotinen)

Miten teet vaikuttavan työn? Pysäytetään ihmisiä omalla taiteella koulussa ja koulun ulkopuolella. Kokeillaan eri tyyliuuntien keinoja luomalla teoksia, jotka jäävät ihmisten mieleen.

Kurssilla käytetään ensimmäisen kurssin tekniikoiden lisäksi eri grafiikan menetelmiä, kollaaseja, pienoismalleja, esinekoosteita, mobileja ja ympäristötaideteoksia yksilö- ja ryhmitöinä.

Arviointi: Numeroarviointi

YKSIVUOTISET:

Piirustuksen ja maalauksen kurssi PI-MA, lyhyt   xKU801   (Yksivuotinen)

PI-MA-kurssi painottuu piirtämisen ja maalaamisen tekniseen, taidolliseen ja ilmaisulliseen kehittämiseen perinteisen piirustuksen ja maalauksen opetuksen keinoin.

Tutustutaan erilaisiin piirros- ja maalausmateriaaleihin ja maalaus- ja piirroslohjien käyttöön. Työskentely on havaintopohjaista ns. käsivarapiirtämistä ja maalaamista.

Opiskelussa edetään lyijykynävalööripiirroksista hiileen, valko-, musta- ja punaliituihin. Siirrytään tussi-laveeruksesta akvarellivärien käyttöön, joista edetään omien maalauslohjien valmistamisen jälkeen akryyliväreihin. Kurssi päättyy pastellimaalauksen tekoon.

Kurssi voi painottua ryhmän kiinnostuksen mukaan piirtämistekniikoihin. Kokeillaan piirto-ohjelmia mahdollisuuksien mukaan luonnostelussa ja töiden toteutuksessa.

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

Valokuvaus ja grafiikka, lyhyt xKU802 (Yksivuotinen)

Kurssilla perehdytään valokuvauksen historiaan, järjestelmäkameran tekniikkaan, valokuvatekniikan käyttöön ilmaisun välineenä, valaisuun, muotokuvaukseen ja teemallisten kuvasarjojen tekoon.

Opetellaan RAW-kuvausta ja RAW-kuvien käsittelyyn tarkoitettujen tietokoneohjelmien käyttöä. Opiskellaan myös muiden kuvankäsittelyohjelmien käyttöä.

Kurssilla voidaan toteuttaa multimediateos, jossa yhdistetään kuvia, musiikkia ja mahdollisesti tekstiä videoeditointiohjelmalla.

Oppilaat ottavat myös musta-valkofilmille kuvia, jotka kehitetään koulun valokuvalaboratoriossa, jos materiaaleja on saatavilla.

Grafiikkaan tutustutaan syväpainotekniikkaan ja mahdollisuuksien mukaan serigrafian, linopainannon ja kuvasiirron menetelmiin.

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

9. LUOKKA

Haetaan inspiraatio huikeisiin aiheisiin ja taitavaan tekemiseen tutustumalla vanhojen mestareiden tapaan tehdä taidetta. Tätä kautta päädytään omaan projektiin, joka on yläluokkien kuvataiteen opiskelun loppuhuipennus.

KAKSIVUOTINEN:

Taiteen tekijät vKU9s03 (Kaksivuotinen)

Maalaustekniikat eri taidesuuntausten ilmaisutapoina (esim. öljymaalaukset, akryylimaalaus, pastellit ja akvarelli). Ympäristöä valloittavien ja muokkaavien teosten toteutusta mahdollisuuksien mukaan: perspektiivipiirroksia, graffitit, katutaide ja seinämaalaukset. Tarinalliset kuvat eli sarjakuvat, kuvitus, video ja animaatio sekä valokuvat. Savi ja muut kolmiulotteiset materiaalit ympäristö- ja esinesuunnittelussa sekä arkkitehtuurissa.

Tutustutaan eri taiteen ammatteihin ja oppilaitoksiin mahdollisuuksien mukaan

Arviointi: Numeroarviointi

Oma kuviprojekti vKU9k04 (Kaksivuotinen)

Oppilas voi tehdä haluamastaan aiheesta lempitekniikallaan oman suuremman projektin, joka toimii loppunäyttönä omasta osaamisesta.

Projektin voi tehdä maalaamalla eri maalausmateriaalein, piirtämällä, valokuvaamalla, videoimalla, animaationa, sarjakuvana, digitaalisilla tekniikoilla, savitöinä, pienoismalleina tai grafiikan eri tekniikoilla. Projektin voi myös toteuttaa jollain muulla itselle tutulla tekniikalla kuvataidetuntien aikana.

Arviointi: Numeroarviointi

YKSIVUOTINEN:

Video ja media xKU903 (Yksivuotinen)

Kurssilla perehdytään elokuvahistoriaan, elokuvailmaisuun, videotekniikkaan ja valaisuun. Opiskellaan käsikirjoituksen ja kuvakäsikirjoituksen tekoa. Draaman kaari. Kuvakoot, kameran liikkeitä, leikkaus. Liikkeestä leikkaus. Suojaviivan merkitys. Äänitys.

Opiskellaan videoeditointiohjelmien käyttöä ja animaatioiden tekoa tietokoneella tai tableteilla (pala-, esine- ja vaha-animaatio).

Tietokone tai tabletti ilmaisuvälineenä. Taitto-ohjelmien käyttö, mainosten ja julisteiden teko.

Tutkitaan median käyttöä niin yleisen kuin myös henkilökohtaisen sosiaalisen median maailmassa. Tehdään omia lyhytelokuvia, musiikkivideoita, animaatioita, dokumentteja tai sisältöä omiin viestintäkanaviin.

Tutustutaan median vaikutukseen niin omassa elämässä kuin yleisen mielipiteen muokkauksen välineenä. Mitkä ovat median keinot? Miten itse havaitseen ne ja miten käytän omassa viestinnässäni?

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

VALINNAINEN KOTITALOUS (esittely: [esittely 1](#) + [esittely 2](#))

8. LUOKKA

KAKSIVUOTINEN:

Ruoka- ja leivontataitaja vKO8s01 vKO8k02 (Kaksivuotinen)

Sisältö:

- ruoanvalmistusta ja leivontaa perustaidoista taitajaksi
- suomalainen ruokaperinne idästä länteen ja pohjoisesta etelään
- eurooppalainen ruokakulttuuri: ruokaa ja leivontaa
- asunnon ja tekstiilien hoidon taitojen syventämistä
- vuotuisjuhlien huomioiminen
- oman aterian suunnittelu ja toteutus

Arviointi: Numeroarviointi

VALINNAINEN KÄSITYÖ

8. LUOKKA

KAKSIVUOTISET:

<u>Tekstiilitöitä laajasti</u>	(esittely)	
Tekstiilitöitä laajasti	<u>vKS8s01</u>	(Kaksivuotinen)
Tekstiilitöitä laajasti	<u>vKS8k02</u>	(Kaksivuotinen)

Sisältö:

Oppilaat valitsevat sisällöt tekstiilityön työtavoista omien mieltymystensä ja kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti. Osa tehtävistä on rajattuja, osa opiskelijan vapaasti suunnittelemlia. Pyrkimyksenä on opetella ja kokeilla mahdollisimman laajasti tekstiilityön eri työtapoja. Valinnaisessa tekstiilityössä voit neuloa, virkata, ommella, punoa, kutoa, muotoilla, painaa tai vaikka kirjoa, käsin tai koneella oman mielenkiinnon mukaan.

Tavoitteena on laajentaa ja syventää omia taitoja sekä saada mahdollisimman monipuolinen ja haastava kokonaisuus. Jokainen suunnittelee työnsä itse. Kaikkien ei tarvitse tehdä samoja töitä, toiset ehtivät enemmän, toiset vähemmän. Kahdessa vuodessa ehdit valmistaa useita eri tekniikoilla tehtyjä töitä.

Arviointi: Numeroarviointi

<u>Teknisiä töitä laajasti:</u>	(esittely: https://urly.fi/15qh)	
Teknisiä töitä laajasti	<u>vKS8s05</u>	(Kaksivuotinen)
Teknisiä töitä laajasti	<u>vKS8k06</u>	(Kaksivuotinen)

Sisältö:

Oppilaat toteuttavat omia projekteja yksin tai ryhmätöinä. Tavoitteena on syventää koneellisen puuntyöstön osaamista. Harjoitellaan tunnistamaan kotimaiset puulajit sekä levyt. Opetellaan uusia liitostapoja sekä yhdistellään puuta muiden materiaalien kanssa. Syvennetään metallin työstämisen osaamista. Harjoitellaan lisää hitsaamista sekä tutustutaan erilaisiin hitsaustapoihin. Tutustutaan elektroniikan peruskomponentteihin sekä sähkön teoreettisiin perusteisiin (virta, jännite ja vastus) tehden erilaisia käytännön harjoitteita. Samalla perehdytään sähköturvallisuuteen. Tutustutaan konetekniikkaan mopojen sekä autojen moottoreita tutkimalla. Integroidaan metalleja eri materiaaleihin. Mahdollisuus toteuttaa pienimuotoisia 3D-tulostuksia.

Arviointi: Numeroarviointi

YKSIVUOTISET:

Minun käsityöni, lyhyt 8lk   xKS801   (Yksivuotinen)

Painottuu tekstiilityöhön. Suunnitellaan ja toteutetaan oma käsityöprojekti neuloen, virkaten, kangaspuilla kutoen, ommellen tai tuunaten. Syvennetään vanhoja taitoja, ja kokeillaan uusia käsityötekniikoita.

Puukkokurssi, lyhyt 8lk   xKS805   (Yksivuotinen)
Oppilas perehtyy perinteiseen puukon valmistustekniikkaan

9. LUOKKA

KAKSIVUOTISET

Tekstiilitöitä laajasti

Tekstiilitöitä laajasti   vKS9s03   (Kaksivuotinen)

Tekstiilitöitä laajasti   vKS9k04   (Kaksivuotinen)

Sisältö:

Oppilaat valitsevat sisällöt tekstiilityön työtavoista omien mieltymystensä ja kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti. Osa tehtävistä on rajattuja, osa opiskelijan vapaasti suunnittelemaa. Pyrkimyksenä on opetella ja kokeilla mahdollisimman laajasti tekstiilityön eri työtapoja. Valinnaisessa tekstiilityössä voit neuloa, virkata, ommella, punoa, kutoa, muotoilla, painaa tai vaikka kirjoa, käsin tai koneella oman mielenkiinnon mukaan.

Tavoitteena on laajentaa ja syventää omia taitoja sekä saada mahdollisimman monipuolinen ja haastava kokonaisuus. Jokainen suunnittelee työnsä itse. Kaikkien ei tarvitse tehdä samoja töitä, toiset ehtivät enemmän, toiset vähemmän. Kahdessa vuodessa ehdit valmistaa useita eri tekniikoilla tehtyjä töitä.

Arviointi: Numeroarviointi

Teknisiä töitä laajasti**Teknisiä töitä laajasti** vKS9s07 (Kaksivuotinen)**Teknisiä töitä laajasti** vKS9k08 (Kaksivuotinen)**Sisältö:**

Oppilaat toteuttavat omia projekteja yksin tai ryhmätöinä. Tavoitteena on syventää koneellisen puuntyöstön osaamista. Harjoitellaan tunnistamaan kotimaiset puulajit sekä levyt. Opetellaan uusia liitostapoja sekä yhdistellään puuta muiden materiaalien kanssa.

Arviointi: Numeroarviointi

YKSIVUOTISET:**Minustako vaatesuunnittelija, lyhyt 9lk** xKS907 (Yksivuotinen)

Kurssilla tutustutaan vaatesuunnittelijan ammattiin. Kartoitetaan ajankohtaisia muoti-ilmiöitä ja suunnitellaan sekä valmistetaan persoonallinen asu. Voit toteuttaa työn lempiteknikallasi.

LIIKUNTA ([esittely](#))**8. LUOKKA****KAKSIVUOTINEN:****Liikunnan syventävät opinnot 1** vLI8s01 (Kaksivuotinen)**Liikunnan syventävät opinnot 2** vLI8k02 (Kaksivuotinen)

Tavoite: Valinnaisen liikunnan lajit valitaan ryhmän kiinnostuksen mukaan, huomioiden kuitenkin riittävän monipuolinen tarjonta osallistujille.

Sisällöt:

- palloilu: jalkapalloa, lentopalloa, salibandyä, tennistä, sulkapalloa, koripalloa pesäpalloa ja jääpelejä
- perusliikunta: lenkkeily, yleisurheilu, hiihto, luistelu
- frisbeegolf
- kiipeily
- kuntosaliharjoittelu

Arviointi: Numeroarviointi

YKSIVUOTISET:**Valinnainen liikunta syksy, lyhyt 1** xLI801 (Yksivuotinen)

Kurssin sisältö:

Määräytyy osallistujien harrastuneisuuden perusteella seuraavista lajeista: jalkapallo, lentopallo, salibandy, tennis, sulkapallo, koripallo, pesäpallo, yleisurheilu, frisbeegolf, kiipeily, kuntosaliharjoittelu.

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

Valinnainen liikunta kevät, lyhyt 2 xLI802 (Yksivuotinen)

Kurssin sisältö:

Määräytyy osallistujien harrastuneisuuden perusteella seuraavista lajeista: jääpelit, koripallo, lentopallo, salibandy, tennis, sulkapallo, pesäpallo, jalkapallo, frisbeegolf, kiipeily, kuntosaliharjoittelu.

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

Kurssi 1 toteutetaan syyslukukaudella ja kurssi 2 kevätlukukaudella.

9. LUOKKA**KAKSIVUOTINEN:**

Liikunnan syventävät opinnot 3 vLI9s03 (Kaksivuotinen)

Liikunnan syventävät opinnot 4 vLI9k04 (Kaksivuotinen)

Tavoite: Valinnaisen liikunnan lajit valitaan ryhmän kiinnostuksen mukaan, huomioiden kuitenkin riittävän monipuolinen tarjonta osallistujille.

Sisällöt:

- palloilu: jalkapalloa, lentopalloa, salibandyä, tennistä, sulkapalloa, koripalloa pesäpalloa ja jääpelejä
- perusliikunta: lenkkeily, yleisurheilu, hiihto, luistelu
- frisbeegolf
- kiipeily
- kuntosaliharjoittelu

Arviointi: Numeroarviointi

YKSIVUOTINEN:**Valinnainen liikunta syksy, lyhyt 3**xLI903 (Yksivuotinen)**Kurssin sisältö:**

Määräytyy osallistujien harrastuneisuuden perusteella seuraavista lajeista: jalkapallo, lentopallo, salibandy, tennis, sulkapallo, koripallo, pesäpallo, yleisurheilu, frisbeegolf, kiipeily, kuntosaliharjoittelu.

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

Valinnainen liikunta kevät, lyhyt 4xLI904 (Yksivuotinen)**Kurssin sisältö:**

Määräytyy osallistujien harrastuneisuuden perusteella seuraavista lajeista: jääpelit, koripallo, lentopallo, salibandy, tennis, sulkapallo, pesäpallo, jalkapallo, frisbeegolf, kiipeily, kuntosaliharjoittelu.

Kurssi 3 toteutetaan syyslukukaudella ja kurssi 4 kevätlukukaudella.

Arviointi: Sanallinen arviointi (valinnaisena aineena) / Numeroarviointi osana taide- ja taitoaineen arvosanaa (valinnaisena taide- ja taitoaineen tuntina)

B2-KIELI, SAKSA**8. LUOKKA**

Saksan kieli vSKB28s01 ja vSKB28k02

(Kaksivuotinen)

Sisällöt:

- Kielitieto
  - aakkoset
  - ääntämisen perusteet, sanapaino, intonaatio ja kysymysintonaatio
  - sanojen suku
  - persoonapronominit
  - lukusanoja
  - substantiivien monikko ja substantiivien sijamuotoja
  - omistamisen ilmaiseminen
  - nimen ja iän kertominen
  - viikonpäivät ja ajanilmauksia
- Keskeisiä aiheita
  - minä itse ja toisiin tutustuminen
  - perhe ja ystävät
  - tutustuminen saksalaisen kielialueen kulttuuriin ja maantuntemukseen sekä muihin oppilaita kiinnostaviin asioihin

9. LUOKKA

Saksan kieli vSKB29s03 ja vSKB29k04

(Kaksivuotinen)

Sisällöt:**Kielitieto**

- substantiivien sijamuotoja ja niiden käyttöä eri tilanteissa
- kieltomuotoja
- adjektiivit ja adverbit
- perfekti
- infinitiivi ja verbin aspekteihin tutustuminen
- satalukuja, järjestyslukuja ja paljoussanoja
- kuukaudet, vuodenaajat ja muita ajanilmauksia
- ruokailusanastoa, vaatesanastoa ja värejä
- tien kysyminen ja neuvominen

Keskeisiä aiheita

- harrastukset, vapaa-ajan vietto ja oppilaan omat kiinnostuksen kohteet
- koulusta, asuinalueesta ja arkipäivän tapahtumista kertominen
- matkustaminen ja kulkuneuvoilla liikkuminen
- tutustuminen laajemmin venäläisen kielialueen kulttuuriin ja maantuntemukseen

Arviointi:

Saksan arvosanaan vaikuttaa monipuolinen kirjallinen ja suullinen työskentely. Arvosana annetaan kaksi kertaa lukuvuodessa.

B2-KIELI, RANSKA ([esittely](#))**8. LUOKKA**

Ranskan kieli

vRSB28s01 ja vRSB28k02 (Kaksivuotinen)

Sisällöt:**Kielitieto**

- ääntäminen ja intonaatio
- substantiivien ja adjektiivien suku ja luku
- säännöllisten ja tavallisimpien epäsäännöllisten verbien preesenstaivutus
- kieltolause
- adjektiivin taivutus ja paikka
- persoona- ja omistuspronominit
- kysymyslauseita
- lukusanoja
- genetiivi

Keskeisiä aiheita

- tervehtiminen ja esittäytyminen
- voinnin kysyminen
- itsestä ja omasta elämästä kertominen
- pienet arkielämän tilanteet, esim. kahvila, vierailu
- tavallisia vuorovaikutustilanteita ranskalaiseen tapaan
- sää
- kellonajat
- tutustuminen Ranskaan ja ranskankielisiin alueisiin sekä ranskankielisille kulttuureille ominaisiin tapoihin ja kohteliaisuussääntöihin

9. LUOKKA

Ranskan kieli vRSB29s03 ja vRSB29k04 (Kaksivuotinen)

Sisällöt:

Kielitieto

- ääntäminen ja intonaatio
- lisää epäsäännöllisiä verbejä
- lähifutuuri
- partitiivi
- pronomineja
- päiväys
- lisää peruslukuja ja järjestysluvut
- kieltosanoja
- prepositioita

Keskeisiä aiheita

- koulusta ja opiskelusta puhuminen
- vapaa-aika
- lisää arkielämän tilanteita, esim. ruokailu, matkustaminen, ostokset, lääkärissä käyminen
- maita ja kaupunkeja
- tien kysyminen ja neuvominen
- ulkonäön kuvailu
- mielipiteen ilmaiseminen
- tiedonhaku lyhyistä asiateksteistä
- jatketaan ranskankielisiin kielialueisiin ja niiden tapoihin tutustumista

Arviointi:

Ranskan arviointiin vaikuttaa monipuolinen kirjallinen ja suullinen työskentely. Numeroarviointi. Arvosana annetaan kaksi kertaa lukuvuodessa.

B2-KIELI, VENÄJÄ

8. LUOKKA

Venäjän kieli vVEB28s01 ja vVEB28k02 (Kaksivuotinen)

Sisällöt:

Kielitieto

- kyrilliset kirjaimet, translitterointi ja käsialakirjaimet
- ääntämisen perusteet, sanapaino, intonaatio, liudentuminen ja kysymysintonaatio
- sanojen suku
- persoonapronominit
- lukusanoja
- substantiivien monikko ja substantiivien sijamuotoja
- lyhyt preesenlause, muodollinen subjekti ja verbien preesenstaivutus
- omistamisen ilmaiseminen
- nimen ja iän kertominen
- viikonpäivät ja ajanilmauksia

Keskeisiä aiheita

- minä itse ja toisiin tutustuminen
- perhe ja ystävät
- tutustuminen venäläisen kielialueen kulttuuriin ja maantuntemukseen sekä muihin oppilaita kiinnostaviin asioihin

9. LUOKKA

Venäjän kieli vVEB29s03 ja vVEB29k04 (Kaksivuotinen)

Sisällöt:

Kielitieto

- substantiivien sijamuotoja ja niiden käyttöä eri tilanteissa
- kieltomuotoja
- adjektiivit ja adverbit
- preteriti
- infinitiivi ja verbin aspekteihin tutustuminen
- satalukuja, järjestyslukuja ja paljousanoja
- kuukaudet, vuodenajat ja muita ajanilmauksia
- ruokailusanastoa, vaatesanastoa ja värejä
- tien kysyminen ja neuvominen

Keskeisiä aiheita

- harrastukset, vapaa-ajan vietto ja oppilaan omat kiinnostuksen kohteet
- koulusta, asuinalueesta ja arkipäivän tapahtumista kertominen
- matkustaminen ja kulkuneuvoilla liikkuminen
- tutustuminen laajemmin venäläisen kielialueen kulttuuriin ja maantuntemukseen

Arviointi:

Venäjän arvosanaan vaikuttaa monipuolinen kirjallinen ja suullinen työskentely. Arvosana annetaan kaksi kertaa lukuvuodessa.

TIETOTEKNIikka (<https://sway.office.com/51mm4rp1JiEirGG8?ref=Link>)

Tietotekniikassa opiskellaan jatko-opintojen ja työelämän kannalta tarpeellisia taitoja.

8. LUOKKA:

Tietotekniikka vAT8s01 ja vAT8k02 (Kaksivuotinen)

Tietotekniikan opetuksen sisällöt vuosiluokalla 8

- tekstinkäsittelyohjelmiston monipuolinen käyttö
- kuvankäsittelyn perusteita
- esitysgraafiikkaohjelmiston hyödyntäminen digitaalisten esitysten tuottamisessa
- vektorigrafiikan perusteita
- tekijänoikeuksiin perehtyminen ja tietoturvallisuus
- tietokonelaitteiston toimintaan ja rakenteeseen tutustuminen
- oikeisiin työskentelytapoihin ja olosuhteisiin ohjaaminen
- erilaisten tietolähteiden ja työvälineiden hyödyntäminen

9. LUOKKA:

Tietotekniikka vAT9s03 ja vAT9k04 (Kaksivuotinen)

Tietotekniikan opetuksen sisällöt vuosiluokalla 9

- taulukkolaskennan käyttö
- tilastollisen tiedon kerääminen ja graafinen kuvaaminen
- kerätyn tiedon matemaattinen tarkastelu ja analysointi
- tietoverkoissa esitettävän tiedon muotoon ja rakenteeseen tutustuminen
- oman materiaalin tuottaminen tietoverkoissa esitettävään muotoon
- tutustuminen kotisivujen tekoon, tietokantoihin ja julkaisuohjelmaan
- oikeisiin työskentelytapoihin ja olosuhteisiin ohjaaminen

Arviointi:

Tietotekniikasta annetaan numeroarvostelu sekä syyslukukauden että kevätlukukauden päättyessä. Arvosana muodostuu monipuolisen näytön perusteella. Aktiivisuus, projektityöt, harjoitustehtävät ja pidetyt kokeet ovat keskeisiä arvosanan määräytymisperusteita.

FILOSOFIA

9. LUOKKA ([esittely](#))

Filosofian valinnaiskurssi, lyhyt xFI901 (Yksivuotinen)

Tavoitteet:

- antaa alustavia valmiuksia filosofiseen pohdintaan kehittää oppilaan ajattelutaitoja ja keskustelunvalmiuksia
- herättää kiinnostus filosofisiin kysymyksiin
- opettaa kyseenalaistamaan totuttua ajattelua ja kasvattaa itsenäisyyteen sekä toisten kuuntelemiseen

Sisällöt:

Kurssilla perehdytään muutamiin filosofeihin (esim. Sokrates, Platon, Aristoteles, antiikin elämänfilosofia sekä ajallemme tärkeisiin nykyfilosofeihin) ja näitä pohdituttaviin kysymyksiin. Filosofian osa-alueista esillä voivat olla esim. etiikka, metafysiikka, tietoteoria ja estetiikka.

Arviointi: Suoritusmerkintä.

TUKIOPPILASKURSSI (Pohjautuu MLL:n materiaaliin)

8. LUOKKA:

Tukioppilaskurssi, lyhyt xTO801 (Yksivuotinen)

Tavoitteet:

Kehitetään taitoja, joilla luodaan kouluun hyvää ilmapiiriä ja yhteisöllisyyttä

Opitaan kantamaan vastuuta itsestä ja toisesta.

Vahvistetaan myönteisiä arvoja kuten auttaminen, luotettavuus, rehellisyys, vastuuntunne ja osallisuus.

Sisällöt:

Opetellaan elämässä tärkeitä taitoja, jotka liittyvät mm. hyvään itsetuntoon, yhteistyötaitoihin, tunnetaitoihin, arviointikykyyn, ongelmanratkaisuun, tavoitteiden asettamiseen ja niiden saavuttamiseen.

Kurssilaiset harjoittelevat tukioppilaina toimimista jo koulutuksen aikana. Opetellaan toimimaan ryhmän ohjaajana, ja suunnittelemaan tukioppilastoimintaa kuten kummitunteja ja tempauksia.

Tulevat tukioppilaat valitaan kurssille osallistuneista.

Tukioppilaksi valittavilta edellytetään hyvää käyttäytymistä koulun arjessa. Kurssille osallistumista voidaan harkita oppilaiden osalta, joilla käyttäytymisen arvosana on alle 8.

Arviointi: Suoritusmerkintä

8. LUOKAN VALINNAT

KAKSIVUOTISET VALINNAT

Kuvataide, 2 vuosiviikkotuntia	vKU8s01
Musiikki, 2 vuosiviikkotuntia	vMU8s01
Kotitalous, 2 vuosiviikkotuntia	vKO8s01
Tekstiilitöitä laajasti, 2 vuosiviikkotuntia	vKS8s01
Teknisiä töitä laajasti, 2 vuosiviikkotuntia	vKS8s05
Liikunta, 2 vuosiviikkotuntia	vLI8s01
Saksa, 2 vuosiviikkotuntia	vSKB28s01
Ranska, 2 vuosiviikkotuntia	vRSB28s01
Venäjä, 2 vuosiviikkotuntia	vVEB28s01
Tietotekniikka, 2 vuosiviikkotuntia	vAT8s01

YKSIVUOTISET VALINNAT

Suomen kieli, Draama 1	xSUK801
Englanti, Tukikurssi	xEN181
Englanti, Syventävä kurssi	xEN182
Kemia, Kemia on kivaa	xKE801
Historia, Sotaa, muotia vai ritariaikaa?	xHI801
Musiikki, Valinnainen musiikki	xMU801
Kuvataide, Piirustuksen ja maalauksen kurssi PI-MA	xKU801
Kuvataide, Valokuvaus ja grafiikka	xKU802
Kotitalous, Leivontakurssi	xKO801
Käsityö, Minun käsityöni	xKS801
Käsityö, Puukkokurssi	xKS805
Liikunta, Valinnainen liikunta syksy	xLI801
Liikunta, Valinnainen liikunta kevät	xLI802
Tukioppilaskurssi	xTO801

Valinnaisaineiden valintänäköymä Wilmassa (valinnat tehdään oppilaan Wilmassa klikkaamalla valittavia kokonaisuuksia):

Valinnaisaineiden valinta 8. luokalle lukuvuodelle 2024-2025 (Lopen yläaste)

1: Taide- ja taitoaineen 2-vuotinen valinta (8. ja 9. luokalle). Valitse 1 valinta. Valinta ei saa olla sama valinta kuin palkissa 3. Valinta vaikuttaa aineen yhteiseen arvosanaan.

Kotitalouden kaksivuotinen taide- ja taitoaineen valinta.1 Kuvataiteen kaksivuotinen taide- ja taitoaineen valinta.1 Käsiyön (tekninen työ) kaksivuotinen taide- ja taitoaineen valinta.1
Käsiyön (tekstiilityö) kaksivuotinen taide- ja taitoaineen valinta.1 Musiikin kaksivuotinen taide- ja taitoaineen valinta.1

2: Taide- ja taitoaineen 1-vuotinen valinta (8. luokalle). Valitse 1 valinta. Valinta ei saa olla sama valinta kuin palkissa 4. Valinta vaikuttaa aineen yhteiseen arvosanaan.

xyKO801.1 xyKS801.1 xyKS805.1 xyKU801.1 xyKU802.1 xyMU801.1

3: Valinnaisaineiden 2-vuotinen valinta (8. ja 9. luokalle). Valitse 1 valinta. Valinta ei saa olla sama kuin palkissa 1. Valinta vaikuttaa valinnaisaineen arvosanaan.

Kotitalouden kaksivuotinen valinta.1 Kuvataiteen kaksivuotinen valinta.1 Käsiyön (tekninen työ) kaksivuotinen valinta.1 Käsiyön (tekstiilityö) kaksivuotinen valinta.1
Liikunnan kaksivuotinen valinta.1 Musiikin kaksivuotinen valinta.1 Ranskan kaksivuotinen valinta.1 Saksan kaksivuotinen valinta.1 Tietotekniikan kaksivuotinen valinta.1
Venäjän kaksivuotinen valinta.1

4: Valinnaisaineiden 1-vuotinen valinta (8. luokalle). Valitse 2 valintaa. Valinta ei saa olla sama kuin palkissa 2. Valinta arvioidaan suoritusmerkinnällä.

xENA181.1 xENA182.1 xHI801.1 xKE801.1 xKO801.1 xKS801.1 xKS805.1 xKU801.1 xKU802.1 xLI801.1 xLI802.1 xMU801.1 xSUK801.1 xTO81.1

5: Vapaaehtoisen valinnaisen vieraan kielen valinta (8. ja 9. luokalle). Valitse 1 valinta, jos haluat opiskella valinnaista vierasta kieltä ylimääräisenä. Valinta kasvattaa vuosiviikkotuntimäärää 8. ja 9. luokalla 2 tuntia viikossa. Valinta ei saa olla sama kuin palkissa 3.

Ranskan kaksivuotinen valinta.2 Saksan kaksivuotinen valinta.2 Venäjän kaksivuotinen valinta.2

6: Kaksivuotinen varavalinta 8. ja 9. luokille. Valitse 1 valinta. Valinta ei saa olla sama kuin palkissa 1, 3 ja 5. Valintaa käytetään mikäli varsinainen valinta ei toteudu.

Kotitalouden kaksivuotinen valinta.2 Kuvataiteen kaksivuotinen valinta.2 Käsiyön (tekninen työ) kaksivuotinen valinta.2 Käsiyön (tekstiilityö) kaksivuotinen valinta.2
Liikunnan kaksivuotinen valinta.2 Musiikin kaksivuotinen valinta.2 Ranskan kaksivuotinen valinta.3 Saksan kaksivuotinen valinta.3 Tietotekniikan kaksivuotinen valinta.2
Venäjän kaksivuotinen valinta.3

7: Yksivuotiset varavalinnat 8. luokalle. Valitse 2 valintaa. Valinnat eivät saa olla samoja kuin palkeissa 2 ja 4. Valintoja käytetään mikäli varsinaiset valinnat eivät toteudu.

xENA181.2 xENA182.2 xHI801.2 xKE801.2 xKO801.2 xKS801.2 xKS805.2 xKU801.2 xKU802.2 xLI801.2 xLI802.2 xMU801.2 xSUK801.2 xTO81.2

9. LUOKAN YKSIVUOTISET VALINNAT

Suomen kieli, Draama 2	xSUK902
Englanti, Tukukurssi II	xEN193
Englanti, Syventävä kurssi II	xEN194
Fysiikka ja kemia, Kestävä tulevaisuus	xFY+KE901
Yhteiskuntaoppi, Oman elämän sankari	xYH901
Musiikki, Valinnainen musiikki	xMU903
Kuvataide, Video ja media	xKU903
Kotitalous, Juhlakurssi	xKO902
Käsiyö, Minustako vaatesuunnittelija	xKS907
Liikunta, Valinnainen liikunta syksy	xLI903
Liikunta, Valinnainen liikunta kevät	xLI904
Filosofia, Filosofian valinnaiskurssi	xFI901